

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 6. Zettortdeenâ 5tâ Wevvar 1825.

N o R i h g e s.

Par wissu isgahjuschu gaddu 1824 muhsu pilsehtâ irr peedsümmuschi 1477 behrni, prohti 774 puischi un 703 meitas, kurreu stârpâ 16 pahri dwihnischu un 1 dsümmums trihnischu. Mirruschi pawissam 1388 zilweki, prohti 755 wihrischki un 633 feewischki; tad nu par wissu gaddu 89 zilweki wairak peedsümmuschi, ne kâ mirruschi. — Laulibâ fadewahs 351 pahris. Pee Deewa galda tappe peewesti 469 jaunekli, bes teem no Kreewu un Rattolu tizzibas.

Muhsu ohstâ isgahjuschâ gaddâ pawissam 932 kuggi atbraufuschi, un 939 irr isgahjuschi; 161 kuggis fahli ween atwedde, prohti 265,396 puhru fahls. No mums tappe ar kuggeem iswesti: kannepu 73,993 birkawu; kannepu eljes 530 birkawu; linnu 113,213 birkawu; pakkulu 2766 birkawu; linnu fehklas eljes 134 birkawu; tauku 2632 birkawu; spalwu pehz rakstischanas 450 birkawu; gultu spalwes 53 birkawu; linnu fehklas 231,320 puhru; flittas linnu fehklas 201,135 puhru. Geksch labbibas tikkai 900 lastu ausu; 665 lastu meeschu; 234 lastu kweeschu; 137 lastu rudsu un 28 lastu firmu.

No Pehterburges raksta, kad muhsu augsts Reisars un Bungs tik schehligs bijis un to munitu no fahls par 5zeem kapeiskeem par pohdu lehtaki atlaidis. Krohna eenahkschanas zaur to par gaddu par trim millionehm rubbulu mafakas tohp.

No augfchsemmes, 5tâ Januar.

Muhsu mallâ eeksch 10 neddelahm zits laiks ne bija, kâ migla, leetus, wehisch, aukas un uhdens pluhdi. Krohna meschôs leela flahde pee kohkeem notikkusi. Leeli zelli wissur, kâ farra laikâ, ar egleem aistlaisti bija, un pa

maseem zetteem wehl taggad ne warr brauft. Zif schuhni apgahsti, zif junti noplehsti! Beidsot ap seemas fwehtkeem eefahze pasalt un ap jaunuu gaddu pasnigt — un tã mehš 2 deenas effam preezajuschees par seemas zellu — bet nu jau atkal lihst un tas seemas preeks pagallam. Tur pretti 4 woi 5 juhdes no mums, Widsemme, sneegs pa pilnam effot un jau wairak kã 5 neddelas tur ar kammanahm brauz. Ja Deewš par mums driht ne apschelosees, tad palikim bes fahls un bes malkas, jo us Rihgu ne warr brauft deht grubtas pahrzelschanas pahr Daugawu, un meschã ne warr eekluht; jo wiffas purwes wehl wallam.

... g.

N o D a u g a w a s.

22trã September mehnescha deenâ gaddijahs muhsu Daugawã ittin rets augsts weefis; prohti Keelas Daugawas muiskas sweijneekeem labbi isdewahs Stohri peewilt, kas tahda siws, kurrã ihstis mahjoklis Kreewju semmes leela uppe irr, ko Wolga sauz. Tur wimmu ifgaddus pa tuhkfstoscheem dabbu; bet muhsu Daugawã schis stohris paklihdis, ittin kã gribbedams, lai ir mehš schè dabbutum redseht, kahds dihwains irr. Jo jehschu 6 pehdu garfch bij un stohrim leela galwa, tatschu galwas gallã par wolti meklesi mutti, kã pee zittahm siwin. Kad galwu pazell us augfchu, tad eerauga galwas appakfchajã puffed, pa paschu widdu, itt ap-paku zaurumu, dahldera leelumã, gluschi bes sohbeem, bet wissapfahrt kã sarna kullite, ko lihds pušspehdu garru warreja issteept. Galwas augfchpuffe (wirspuffe) irr lihdsena, zeeta kã kohks, un tik lohti affa, kã rihwe jeb raswihle, par ko arri no dischlereem un zitteem ammatneekeem mekleta tohp. Tapatt arri tahš spangas

(braunas), kas ne beesi un swihnu kahrtā, bet retti weena no ohtras un ar ween masakas lihds paschu asti, tshetrkantigas un eeschkihbi muggurwirsu jauki stahweja, bij tikpatt wiszaur affas kà wihle; un zittur ne kahdu ihstu swihnu pee stohra ne reds; tàpatt arri itt ne kahdas affakas, ne leelas ne masas eesch winna meefas, bet ihsti krumfli un kaulaini spali faturr winna meefu stingru. Galla bij tauka un mihtsta, un ne smeekjeja ne mas pehz rohnu taukeem, kà pee dauds zitteem tahdeem prahweem uhdena un juh-ras swehreem mehds buht, bet lihdsinajahs wairak tella gallai, ko wissi, kas to baudija, par gahrdumu turreja, un wisseem pee firds gahje. Rà sadfird, tad arri Jehkaba meestā preeksch kahdeem 4 gaddeem stohru dabujuschi.

Kreewu semmē irr zitta leela uppe, ko Nepper fauz, kas mellā juh-rā gahschahs, eesch kurras arri stohri miht, un kas ne wissai tahli no tahs weetas sah, kur muhsu Daugawas eefahkums. Rà teiz, augsta waldischana, kuptscheschanas labbad, zaur rakteem leeleem grahweem un uh-dens zelleem scho leelu Neppera uppi gribbejusi faweenohht ar Daugawu. Warr buht, ja schi rakschana jau pabeigta (ko labbi ne sinnu), ka us tahdu wihst arri kahdu reis leelam stohram isdohdahs pa sluscheem zauri lihst, un tà gan tahlu zellu nostaijaht, no mellas juh-ras us muhsu juhru. *)

R. S — 3.

Tee wahzu swahrki.

I.

Jau swehtki tuwi; wissi gaida
Tahs meera deenas, preezajahs;
Bet Jisite arweenu waida
Un smaggi, gruhiti nopuschahs.
Kas, seewa, tawu firdi spaida?
To waiza wihrs un apskaitahs.
Schi pretti: „Eeliksi man sahrki,
„Ja ne buhs mannim wahzu swahrki!

*) Muhsu juh-rā arri, itt ihpaschi pee folku ragga, stohri gaddahs; leekahs gan, ka tee stohri eesch Daugawas no muhsu juh-ras Daugawu augschup gahjuschi.

2.

„Es sinnu, wissas zittas seewas
„Buhs wahzu drahnās apgehrbtas,
„Tahs Trihnites, tahs Babbes, Seewas,
„Kas allasch lepnas bijuschas,
„Tahs muischas seewas, resnas, teewas,
„Kas wissur wahzu gohdu prafs.
„Ik wihrin, eeliksi man sahrki,
„Ja ne buhs mannim wahzu swahrki!“

3.

Woi trafka, kur tad nemsim naudas
Tahs nopirkt, paschuht, ierohtast?
Nē, seewa! welki tawas gaudas,
Es ne spehju tahs aismaksah.
Man smecklu darra tawas raudas,
Tahs warri drihs apluffinaht!
Nei mirsi, nei tew likschu sahrki,
Ja swehtkōs naw' tew wahzu swahrki.

4.

„Es ne = esnu ne buht tew mihtla;
„Tu apsmiej' tawu seewinu!
„Kad eeliktu tu gohdu kihlā,
„Tad naudu kaiminisch eedohstu. —
„Eij nowihleta, trulla wihla!
„Ja ne = eesi, tew atstahschu,
„Un teescham eeliksi man sahrki,
„Ja swehtkōs ne buhs wahzu swahrki.“

5.

To, seewina, tu mannim fakki,
Kas daru, ko til spehju ween!..
Zaur lepnumu tu runna trakti,
Tew lepnums mohza nakt' un deen'!
Kur wahzu drahnās: wahzu maffi;
Til gekkis augsteem pakkal breen.
Nē! labbak eeliktu tew sahrki;
Tew apsmiectu tee wahzu swahrki!

6.

„Eij, mulkis, to tu ne saprohti,
„Kas seewai gohdam waijaga;
„Ko dohmatu no tewim snohti,
„Ja nahktu tahda basnižā?
„Tee tewi smahdetu tad lohiti
„Un atstahstu no plukkata.
„Es schfirschohs tad un tikschu sahrki,
„Ja ne buhs mannim wahzu swahrki!“

7.

Prett straumi warren gruhiti peldeht,
Zr stipri peegurst, gallā grimst;
Wihrs likke seewas wahrdus geldeht,
Kas wirsu teeptees ne aprimst;

To fröhdes flawu gribb wünsch beldeht,
Kas zitteem til par smecklu dfinst.
Lai mihla feewa ne kluchst sahrki,
Tohp paschuhiti tee wahzu swahrki!

8.

Ar wihru feewa wairs ne rehjahs
Un lepni gehrbjahs wahziffi;
Bet wiffi garr'fobbi nu smejhahs
Par schahdu jaunu Wahzeeti;
Kä sträumehm affaras tai lehjahs,
Lä winnu smeheje snohtini.
No kauna saflimst, eeteek sahrki;
To darrija tee wahzu swahrki.

— r.

Zeesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Lambertsmuischas pagasta teefas, pehz
preekschrafftichanas ta 493scha S. to wiffaugstali
eezelto Kursenmes semneeku liffkumu, wiffi un jeb-
kurri parradu deweji ta schinniga fainneeka Makkell
Zahne, par kurra mantu pehz schihs deenas spreedu-
ma konkurse irr nolikta, scheitan usaizinati, lai tee,
ja ne gribb sawas teefas saudeht, diwju mehneschu
brihschä, prohti wiffwehrlaki lihbf 20tu Merz f. g.,
kas par to weenigu un isflehgschanas terminu tappe
noliktis un pehz kurra ne weens wairs ne taps dir-
dehts, ar sawahm prassichanahm un winnu parah-
dischanahm preekschä nahf, un pee saudeschanas
sawu melleschanu tanni nosazzita isflehgschanas
terminä woi paschi, woi zaur weetneekem, kad
tahdi peenemmami, pee schihs pagasta teefas atnahf,
un sagaida, fo pehz liffkumeem ta teefa spreedihf.
Lai to wehrä nemmahs! —

No Lambertsmuischas pagasta teefas islaifts ar
appakschrafftu un sehgele 20tä Januar 1825. 3
(S. W.) + + + Eufchu Krist, pagasta teefas preeksch-
schdetais.

(Nr. 3.) Karl W. Rübner, pagasta teefas fröhweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Wangas pagasta teefas wiffi parradu deweji
ta islikta fainneeka Jaunarraju Zehkaba, par kurra
mantu dehl truhkumu inventariumu un zittu parradu
zaur schihs deenas teefas spreedunnu konkursis noliktis,
aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihbf
14tu Februar 1825 pee schihs teefas ar sawahm

prassichanahm peeteizahs, un tad sagaida, fo teefa
spreedihf.

Wangä, 30tä Dezember 1824. I

Melke Frizz, pagasta wezzakais.

J. Wiegner, pagasta teefas fröhweris.

* * *

No Palanges pagasta teefas tohp itt wiffi parradu
deweji ta fainneeka Janna Zutowt, no Zaskowden
zeema, kas muischai parradä tappis, scheitan usaizi-
nati, lai tanni zaur liffkumeem nospreestä starpä,
pee saudeschanas sawu teefu peeteizahs. Palanges
pagasta teefa, 10tä Dezember 1824. I

Drutschkus, pagasta wezzakais.

J. Eckmann, pagasta teefas fröhweris.

* * *

Wiffi parrada deweji ta Bezfaules muischas fain-
neeka Starra Steenusch Krist, kas pats gribbedams
sawas mahjas nodoht, tohp scheitan no Bezfaules
pagasta teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm
prassichanahm 20tä Wevvar mehnescha deenä schi
gadde Bezfaules muischä atnahf. Bezfaules pagasta
teefa, 2trä Januar 1825. 2

U. Rundschen, pagasta wezzakais.

(Nr. 159.) J. Rouffet, pagasta teefas fröhweris.

Zittas fluddinaschanas.

Us Zahneem 1825 ta mohderes buhschana ar
60 flauzamaahm gohwim us Uppschupes frohna mu-
schu us arrenti irr dabujama. Tee kas to gribbetu
usnemt un kas spehj galwoht par to arrentes naudu,
lai us to peeminnetu frohna muischu peeteizahs. 2

Eefsch Eufchu muischu, ne tahlu no Uppes muischas,
un 50 werstes no Zelgawas, irr par nahfoscheem
Zahneem ta mohderaschana us arrenti dabujama.
Tee kam labbas uswefchangas grahmatas un galwo-
schana usrahdiht irr, warr sewi eefsch Eufchu muischu
jeb eefsch Uppes muischu tahs nolihfschanas dehl mel-
detees. 2

* * *

Us nahfoscheem Zahneem 1825 warr Strutteles
muischä us diwahm lohpu muischahm flauzamas goh-
wis, katrä muischä 80 gohwis, 5 rubbulus sudraba
par gohwi, us renti dabuyht, kä arridsan to sud-
mallas frohgu us leelzefku no Anzahn us Tuffumi,
ar semmi, par 100 rubbuleem sudraba par gaddu.
Zf weerendelu gaddu arrentes zettorta datta us preeks-
schu irr maksajama. Kam labbas apleezinaschanas
no kungeem un kas spehj par to rittigu maksu galwoht,
lai pee Strutteles muischas waldischanas peeteizahs,
fur peenahfamas sinnas par scho leetu warr dab-
uyht. I

Gohdigi arrentas nehmeji us nahkofcheem Zahneem warr Grohbines Watta frohgu us arrenti dabbuht. Muischas waldischana no ta sinna dohd un kontrakti zelt. I

Us to muischu Wezza=pils (Altenburg), Miäputtes Wirspilskunga aprinti, warr us Zahneem 1825 jaun-ustaitas wehja sudmallas ar diwi gangeem us arrenti dabbuht. Pehz schihs leetas peenahkamas sinna irr jamefle pee muischas waldischanas, woi Wezza=pilli, woi arri Wisteré. 2

Us frohna Sarkanu muischu trihs frohgi, no kur-reem weens us leelzettu no Felgawas us Wentespilli stahw, us arrenti irr dabbujami. 2
Muischas waldischana.

Tanni gta deena Bewrar mehnescha schinni gadda dsintu muischa Wehrbefé taps uhtrope turreta, kurrá gultu drahnas, baltas drahnas, galbi, speegeli, jeb wehl daschadas labbas leetas taps prett flaidru naudu pahrdostas. I

Kad tam pee Heiking=Wedwahles muischas peeder-rigam fainneekam Ekat tanni nakti no 13ta us 14tu

Janwar deenu weena bruhna fehwe 5 gaddu wezza un weens ruhnihts farkans firgs (puffis) 9 gaddu wezs ar smalku bleffi irr nosagti tappusch, tad katrs tohp luhgts, schohs firgus, fur atrohn, prett peenah-kamu pateizibas naudu woi Heiking=Wedwahles mui-schâ woi peederrigâ teesâ nodoht. 2
Otto no Goes.

Tai nakti no 22tra us 23schu Janwar f. g. irr no Nerisa mahjahm, kas pee Salkas muischas peederr, no flehts schihs leetas isfagtas tappuschas, prohti:

- 1) trihs dubbultu pehles;
- 2) astoni spilweni;
- 3) trihs kartuna kleites;
- 4) trihs garras galbu drahnas;
- 5) weena seewischku mella wadmalaš mantele ar zohbeles krahgu;
- 6) weena kapote no bombafen;
- 7) weens leels fehperets sifdu lafkats;
- 8) weena mella frakke;
- 9) weena mella sifdu salobe;
- 10) trihsdesmit pahri seewischku selku un zitta wesche no palgeem un krefleem;
- 11) weens kartuna kamsolis ar sudraba knohpehm. Tas, kas to sahdsibu peerahdihs, dabbuhs 25 rubbu-lus pateizibas naudas.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Nihgê tanni 2tra Bewrar 1825.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 76½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pophds kannaepu tappe maksahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	32	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlderis	—	—	1 — — sliktakas surtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu tappe maksahts ar	—	90	1 — tabaka	—	75
1 — kweeschu	1	20	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	—	70	1 — sweesta	2	—
1 — meeschu=putrainu — —	1	30	1 muzza silku, preeschu muzza — —	6	50
1 — ausu	—	50	1 — — wihschnu muzza — —	6	75
1 — kweeschu=miltu	1	80	1 — farkanas fahls	6	75
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	1	35	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	50
1 — rupju rudsu=miltu — —	—	90	1 — rupjas baltas fahls — —	4	50
1 — sirnu	1	20	1 — smalkas fahls	4	15
1 — linnu=sehklas	2	—	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulš un		
1 — kannaepu = sehklas	1	25	Warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
1 — kimmeneu	2	50	makfa.		